

ଓଡ଼ିଆ / ODIA

(ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ) / (Compulsory)

ସମୟ : ତିନି ଘଣ୍ଟା

Time Allowed : **Three Hours**

ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା : 300

Maximum Marks : 300

ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ସଂପର୍କିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ

ଉତ୍ତର ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଯତ୍ନ ସହିତ ପାଠ କର :

ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ହେବ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ପ୍ରଶ୍ନ / ପ୍ରଶ୍ନାଂଶ ନିକଟରେ ଏହାର ନମ୍ବର ଦିଆଯାଇଛି ।

ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଆରେ (ଓଡ଼ିଆ ଲିପି) ବା ପ୍ରଶ୍ନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ପ୍ରଶ୍ନରେ ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ସଂଖ୍ୟାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରହିଛି ତାହା ପାଳନୀୟ । ଯଦି ପ୍ରଶ୍ନରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଶବ୍ଦସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ଉତ୍ତର ଯଥେଷ୍ଟ ବେଶି ବା କମ ହୁଏ ତେବେ ନମ୍ବର କମାଯାଇପାରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-ଉତ୍ତର ପୁସ୍ତିକାର କୌଣସି ପୃଷ୍ଠା ବା ପୃଷ୍ଠାର କିଛି ଅଂଶ ଖାଲି ରହୁଥିଲେ ତାକୁ ଗାର ପକେଇ କାଟିଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

Question Paper Specific Instructions

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

All questions are to be attempted.

The number of marks carried by a question is indicated against it.

*Answers must be written in **ODIA (Odia script)** unless otherwise directed in the question.*

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to and if answered in much longer or shorter than the prescribed length, marks may be deducted.

Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer (QCA) Booklet must be clearly struck off.

Q1. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ 600 ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖ : 100

- (a) ଗଣତନ୍ତ୍ର ଓ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ୱାଧୀନତା
- (b) ଭାରତରେ ପାନୀୟ ଜଳସଂକଟ ଆସନ୍ନ କି ?
- (c) ଜନଜାତିଙ୍କ ସଂସ୍କୃତି ସଂରକ୍ଷଣ : ପ୍ରୟାସ ଓ ସମ୍ଭାବନା
- (d) ଫମ୍ପା ମାଠିଆର ଶବ୍ଦ ବେଶୀ

Q2. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିଚ୍ଛେଦଟିକୁ ଧ୍ୟାନପୂର୍ବକ ପାଠକରି ଏହାରି ଆଧାରରେ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର, ସ୍ପଷ୍ଟ ଓ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ଦିଅ : 12×5=60

ସମାଲୋଚନାକୁ ସାହିତ୍ୟର ଏକ ଅଙ୍ଗ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଏ, ଏଣୁ ଏହା ସାହିତ୍ୟିକ ନିଜର ସୀମା ଭିତରେ ରହିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥାଏ । ସାହିତ୍ୟର ରସପ୍ରବାହ ଧାରାରେ ବ୍ୟାଘାତ ଦେଲାଭଳି ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ବିଷୟ ଆସେ, ସେତେବେଳେ ସାହିତ୍ୟରେ ଦୋଷ ପ୍ରବେଶ କରେ, ଯେମିତିକି ସଙ୍ଗୀତରେ କୌଣସି ବେସୁରାଧୁନି ଏହାକୁ ଦୋଷଯୁକ୍ତ କରେ ।

ସତ୍ୟ ଅନୁଭବକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ଆନନ୍ଦ ଥାଏ । ଅସତ୍ୟ ଅନୁଭବର ପ୍ରକାଶରେ ଆମେ କେବଳ ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ କରୁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅସତ୍ୟ ଅନୁଭବର ପ୍ରକାଶରେ ବି ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରେ । କେତେକ ଲୋକ ହିଂସାକରି, ଅନ୍ୟର ସମ୍ପତ୍ତି ଅପହରଣ କରି କିମ୍ବା ନିଜସ୍ୱାର୍ଥପାଇଁ ଅନ୍ୟକାହାର କ୍ଷତି କରି ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରିପାରନ୍ତି, ମାତ୍ର ଏହା ମନର ସ୍ୱାଭାବିକ ପ୍ରକୃତି ନୁହେଁ । ଜଣେ ଷ୍ଟୋର ଆଲୋକଠାରୁ ଅନ୍ଧକାରକୁ ବେଶୀ ଭଲପାଏ, କିନ୍ତୁ ଏହାଦ୍ୱାରା ଆଲୋକର ମହନୀୟତାରେ କୌଣସି ବାଧା ପଡ଼େ ନାହିଁ ।

ଯେଉଁ ଅନୁଭବଦ୍ୱାରା ଆମେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଏକାତ୍ମ ହୋଇପାରୁ, ତାହାହିଁ ସତ୍ୟ ଅନୁଭବ । ପ୍ରେମ ଆମକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୋଡ଼େ, ଅହଂକାର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରେ । ଅତି ଅହଂକାର ସମ୍ପନ୍ନ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କିପରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ପାରିବ ? ଏଣୁ ପ୍ରେମ ଏକ ସତ୍ୟଭାବ ଓ ଅହଂକାର ଅସତ୍ୟଭାବ ।

ଭକ୍ତିଭାବନାପାଇଁ ଏକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବସ୍ତୁ ଆବଶ୍ୟକ । ଦୟା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ପାତ୍ର ଆବଶ୍ୟକ । ଧର୍ଯ୍ୟ ଓ ସାହସ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଆମକୁ ଜଣେ ଗ୍ରହୀତା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାର ଅର୍ଥ ଏହି ଯେ ଆମର ଅନୁଭବକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିବାପାଇଁ ଆମକୁ ବାହ୍ୟବସ୍ତୁମାନଙ୍କ ସହିତ ସୁସମ୍ପର୍କ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ଆମେ ଦେଖୁ ଯେ ବାହ୍ୟପ୍ରକୃତିର

କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ଆମଉପରେ ପଡୁନାହିଁ, ପୁତ୍ରଶୋକରେ କାନ୍ଦୁଥିବା ଲୋକଟାକୁ ଦେଖୁ ଆମ ଆଖିରୁ ଦିଗୋପା ଲୁହ ଗଡ଼ିପଡୁନାହିଁ, ଯଦି ଆମେ ଅନ୍ୟର କୌଣସି ଆନନ୍ଦ ଭସବରେ ଯୋଗଦେଇ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରି ପାରୁନାହିଁ, ତାହେଲେ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ଯେ ଆମେ ସଂସାରର ଭର୍ତ୍ସକୁ ଭଠିଯାଇଛୁ ଏବଂ ନିର୍ବାଣପ୍ରାପ୍ତିର ସ୍ତରରେ ପହଞ୍ଚିଯାଇଛୁ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସାହିତ୍ୟର କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ । ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ମିଳିମିଶି ଯେ ପୃଥିବୀର ଆନନ୍ଦ ଓ ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ କରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଆନନ୍ଦ ଓ ଦୁଃଖ ଜାଗ୍ରତ କରିପାରିବାର ଦକ୍ଷତା ରଖେ, ସେହି ଜଣକ କେବଳ ପ୍ରକୃତ ସାହିତ୍ୟିକ । ନିଜଭିତରେ ଥିବା ଦୁଃଖଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ନିଜେ ଅନୁଭବ କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଜଣେ କଳାକାରକୁ ଏହାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିପାରିବାର ଦକ୍ଷତା ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପରିସ୍ଥିତି କିନ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଦିଗକୁ ଟାଣି ନିଏ । ସବୁମଣିଷଙ୍କ ଭିତରେ ଅନୁଭବ ଗୁଡ଼ିକର ସମାନତା ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା, ପରିସ୍ଥିତିର ଭିନ୍ନତା ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ଭିନ୍ନରୂପ ପ୍ରଦାନକରେ । ଆମେ ଯଦି କୃଷକମାନଙ୍କ ଗହଣରେ ରହୁଛୁ କିମ୍ବା ରହିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଛୁ, ତାହେଲେ ସ୍ବାଭାବିକଭାବେ ସେମାନଙ୍କ ସୁଖଦୁଃଖକୁ ଆମେ ଆମର ନିଜ ସୁଖଦୁଃଖ ବୋଲି ବିଚାର କରିବା । ତାପରେ ଆମେ ଆମର ଅନୁଭବର ଚିତ୍ରତା ଅନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କ ପରିସ୍ଥିତିଦ୍ବାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବା । ସେଇଭଳି ଅନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତିମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାକୁ ଯଦି ଏମିତି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଏ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲୋକଟିଏ କୃଷକଙ୍କପାଇଁ କିମ୍ବା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କପାଇଁ କି ଅନ୍ୟକୌଣସି ଆନ୍ଦୋଳନପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛି, ତାହା ଅନ୍ୟାୟ ହେବ । ସାହିତ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କଣ ? ଯଦିଓ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ମତବାଦର ପ୍ରସ୍ତୁତପାଇଁ ଆତ୍ମବିଜ୍ଞାପନଟିଏ ସେଠି ନଥାଏ, ସେଠାରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାପାଇଁ ଏକ ଉତ୍ସୁକତାଥାଏ, ଯାହା ସାଧନର ଯୋଗ୍ୟତାକୁ ଖାତିର କରେ ନାହିଁ । ସାହିତ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଶୀତଳ ଓ ମୃଦୁମନ୍ଦ ସମୀର ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶୀତଳତା ଓ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରେ । ପ୍ରସ୍ତୁତଧର୍ମୀତା ଗୋଟିଏ ଝଡ଼ ଯାହା ପତ୍ରପୁଷ୍ପଭରା ବୃକ୍ଷକୁ ଓପାଡ଼ି ପକାଏ ଏବଂ କୁଟୀର ଓ ଭବନକୁ ଏକାକାର କରି ହଲାଇ ଦିଏ । ରସହୀନ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଏହା ଆନନ୍ଦର ଆଧାର ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଜଣେ ଚତୁର ଶିଳ୍ପୀ ଯଦି ଏଥିରେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ସୁବାସ ଭରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୁଏ, ସେଇ ସମାନ ବିଷୟ ପ୍ରସ୍ତୁତମାତ୍ର ନହୋଇ ଏକ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସାହିତ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୁଏ ।

(a)	ସମାଲୋଚନାକୁ ସାହିତ୍ୟର ଏକ ଅଙ୍ଗବୋଲି କାହିଁକି ବିଚାର କରା ଯାଏ ?	12
(b)	ସତ୍ୟ ଓ ଅସତ୍ୟ ଅନୁଭବ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ କଣ ?	12
(c)	କେଉଁଟି ମନର ସ୍ବାଭାବିକ ପ୍ରକୃତି ନୁହେଁ ?	12
(d)	ଲେଖକଙ୍କମତରେ କିଏ ପ୍ରକୃତ ସାହିତ୍ୟିକ ?	12
(e)	ସାହିତ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତଧର୍ମ ଭିତରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।	12

